

Силабус курсу
Принципи організації науково-дослідницьких робіт

Ступінь вищої освіти – доктор філософії (PhD)
Галузь знань: 06 Журналістика
Спеціальність: 061 Журналістика
Освітньо-наукова програма «Журналістика»
Рік підготовки – 2, семестр – 3
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Кількість кредитів – 3
Дні занять: четвер, 14.20-15.40, п'ятниця, 15.55-17.15, ауд. 93
Консультації: середа, 14.05, ауд. 93
Мова викладання: українська

Керівник курсу

доктор філологічних наук, професор Поплавська Наталія Миколаївна

Контактна інформація: poplav@tnpu.edu.ua

Опис дисципліни

Мета дисципліни «Принципи організації науково-дослідницьких робіт» - формування у аспірантів системних знань і навичок організації науково-дослідницьких робіт, застосування загальнонаукових і спеціальних підходів, методів і процедур у науковому пізнанні для досягнення визначених пізнавальних і науково-прикладних цілей. Дисципліна належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона забезпечує професійний розвиток аспіранта та спрямована на формування у нього компетентностей у сфері організації науково-дослідницьких робіт. Особлива увага приділяється процесу наукового пізнання, його завданням, структурі і нормам, методології наукового пошуку, обґрунтуванню його результатів і шляхів розробки та розв'язання наукових проблем у процесі теоретичних досліджень. Також дисципліна покликана:

- розвивати здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в медійній галузі, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
- формувати вміння створювати та інтерпретувати нові знання у процесі виконання наукового дослідження; брати участь, розробляти і управляти проектами в галузі освіти та медіа, планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій;
- рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію, обґрунтовувати теорії, поширювати знання;

- формувати здатність дотримуватись норм наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності;
- планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі журналістики, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів
- організовувати та проводити дослідження в галузі журналістики та використовувати її методичний інструментарій ;
- використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі соціально-комунікаційної науково-дослідної діяльності на межі предметних галузей;
- поглибити знання щодо застосування знань зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- працювати з програмним забезпеченням для організації власної наукової діяльності та навчальної діяльності студентів;
- організовувати та проводити дослідження в галузі журналістики та використовувати її методичний інструментарій;

Предмет навчальної дисципліни - сутність і логіка наукового дослідження, основні загальнонаукові і спеціальні підходи, методи і процедури, що застосовуються у процесі наукового пізнання, рівні та етапи проведення наукових досліджень, форми викладення наукових результатів та вимоги до їх оформлення.

Навчальний контент

Години			Теми	Результати навчання	Завдання
лекції	прак-тичні	самос-тійна робота			
2		8	Тема 1. Наука у сучасному суспільстві: принципи, концепції, процес дослідницької діяльності.	Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію, систематизувати та критично аналізувати інформацію з різних джерел.	Питання для обговорення, презентації, тести.
2	2	6	Тема 2. Сучасні форми науково-дослідницької діяльності та її нормативно-правове регулювання	Виробити навички збирати дані для свого дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх та вміти проводити їх критичний аналіз. Вміти аналізувати	Питання для обговорення, презентації.

				медіаконтент з погляду класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів	
2	2	6	Тема 3. Методологія дослідницької діяльності та загальнонаукові методи дослідження	Обирати адекватну предметові свого дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі журналістики. Вміти розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі журналістики на основі тенденцій розвитку медіагалузі.	Питання для обговорення, презентації.
2	2	6	Тема 4. Спеціальні методи наукового дослідження	Здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в медійній галузі, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Володіти відповідними науковими термінами.	Питання для обговорення, тести, презентації.
2	2	6	Тема 5. Основні напрямки і етапи науково-дослідницької роботи в журналістиці	Реалізовувати здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі журналістики на основі тенденцій розвитку медіагалузі.	Питання для обговорення, презентації, тести
	4	7	Тема 6. Загальна послідовність і методика проведення наукового дослідження	Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку, удосконалювати	Питання для обговорення, тести, презентації.

				модель формування викладача	
	4	7	Тема 7. Специфіка дослідження контенту медіа простору	Здатність аналізувати медіаконтент з погляду класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.	Питання для обговорення, тести, презентації.
	2	7	Тема 8. Інтелектуальна власність та принципи академічної доброчесності наукових досліджень	Створювати та інтерпретувати нові знання у процесі виконання наукового дослідження; дотримуватись норм наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності.	Питання для обговорення, тести, презентації.
	2	7	Тема 9. Сучасні вимоги до мови, стилю та оформлення науково-дослідницьких робіт	<p>Здатність працювати з програмним забезпеченням для організації власної наукової діяльності та навчальної діяльності студентів, поглибити знання щодо застосування знань зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною мовою в усній та писемній формі при оформленні наукових виступів, продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти (статті) відповідно до сучасних вимог.</p>	

10	20	60	Всього
----	----	----	--------

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1	Здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в медійній галузі, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки
ЗК 5	Здатність створювати та інтерпретувати нові знання у процесі виконання наукового дослідження; брати участь, розробляти і управляти проєктами в галузі освіти та медіа.
ЗК8	Здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію, обґрунтовувати теорії, поширювати знання.
ЗК12	Здатність дотримуватись норм наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності.
ФК1	Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
ФК 4	Здатність аналізувати медіаконтент з погляду класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.
ФК6	Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі журналістики, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.
ФК9	Здатність використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі соціально-комунікаційної науково-дослідної діяльності на межі предметних галузей.
ФК11	Здатність працювати з програмним забезпеченням для організації власної наукової діяльності та навчальної діяльності студентів.
ФК 12	Здатність організовувати та проводити дослідження в галузі журналістики та використовувати її методичний інструментарій .
	Програмні результати навчання
ПРН 1	На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання

ПРН 3	Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію. Аналізувати публікації у межах та поза областю дослідження..
ПРН4	Демонструвати здатність використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі соціально-комунікаційної науково-дослідної діяльності на межі предметних галузей.
ПРН 11	Презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив. Брати участь у наукових круглих столах, конференціях, симпозіумах на вітчизняному та міжнародному рівнях.

Літературні джерела

Основні:

1. 7 сходинок підготовки успішної дисертації : монографія / За заг. ред. проф. Старостіної А. О. – К.: НВП “Інтерсервіс”, 2017. – 276 с.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підруч. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.
3. Бобилев В. П. Методологія та організація наукових досліджень : підручник . – Дніпропетровськ: ІМА-пресс, 2014. – 643 с.
4. Головань С. М. Методологія та організація наукових досліджень : підручник – Луганськ, 2011. – 330 с.
5. Данильян О. Г. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб.– Харків : Право, 2017. – 446 с.
6. Жилінська О. І. Науково-технічна діяльність у контексті самоорганізації: монографія.– К. : Парламентське видавництво, 2010. – 552 с.
7. Жилінська О. І. Розвиток науково-технічної діяльності: теорія і практика активізації : у 2 т. : дис. ... доктора економ. наук : 08.00.03. К., 2015. Т. 1. 564 с. Т. 2: Додатки. 203 с.
8. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник – К. : Кондор, 2009. – 206 с.
9. Методологія та організація наукових досліджень : навч. Посіб – Київ : Київський університет, 2018. – 606 с.
10. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів,курсантів, аспірантів і ад’ютантів / за ред. А.Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
11. Остапчук М. В. Методологія та організація наукових досліджень : підручник . – Одеса : Фенікс, 2014. – 375 с.
12. Пілюшенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посіб. – Київ : Лібра, 2004. – 344 с.
13. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підруч. – 2- ге вид., перероб. І доп. – К. : Знання, 2007. – 317 с.

14. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2009. – 307с.

Додаткові:

1. Александров І. О. Методологія та організація наукових досліджень : підручник. – Одеса :Астропринт, 2018. – 197 с.

2. Афанасьєв А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. – 96 с.

3. Вихрущ В. О. Методологія та методика наукового дослідження. - Тернопіль, 2004. – 224 с.

4. Гальчинський А. С. Економічна методологія. Логіка оновлення : Курс лекцій. – К. : АДЕФ-Україна, 2010. – 572 с.

5. Ганін В. І., Ганіна Н. В., Гурова К. Д. Методологія соціально-економічного дослідження : навч. посіб. – К. : Центр навч. літерат., 2008. – 224 с.

6. Дубницький В. І. Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці : навч. посіб. – Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2019. – 443 с.

7. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. – Ніжин : НДУ ім. М.Гоголя, 2017. – 236 с.

8. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : [навч.посіб.] – К. : КНТЕУ, 2011. – 295 с.

9. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень : навч. посіб.– К. : Центр учбової літератури. – 2004. – 212 с.

10. Іноземцев Г. Б. Методологія наукових досліджень : монографія . – Київ : Компринт, 2017. – 196 с.

11. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. посіб. – Суми : Унів. кн., 2011. – 223 с.

12. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. – [2-е вид.,перероб. і доповн.]. – К. : ВД “Професіонал”, 2004. – 208 с.

13. Ладанюк А. П. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. – Київ : Ліра-К, 2018. – 351 с.

14. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посібн. – Полтава : Оріяна, 2012. – 180 с.

15. Малигіна В. Д. Методологія наукових досліджень : монографія – Рівне :НУВГП, 2016. – 247 с.

16. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. – Тернопіль : Видавн.-поліграф.центр ТНЕУ “Економічна думка”, 2012. – 196 с.

17. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження. – Львів : Світ, 2001. – 416 с.

18. Ноздріна Л .В. Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці : навч.посіб. (теорет. матеріал, метод. вказівки та завдання до виконання лаб. занять і самот. роботи студентів) – Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2016. – 243 с.

19. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень : підруч. – К.: Знання, 2007. – 270 с.
20. Подольская Е. А. Методология научных исследований: терминологический словарь. – Харьков : Изд-во НУ А, 2016. – 124 с.
21. Поппер К. Логика научного исследования / [пер. с англ., под общ. ред. В. Н. Садовского]. – М. : Республика, 2004. – 447 с.
22. Пушкарь А. И., Потрашкова Л. В. Основы научных исследований и организация научно-исследовательской деятельности : учеб. пособие. – Харьков, ХНЗУ, 2009. – 306 с.
23. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. – К. :ЦУЛ, 2007. – 254 с.
24. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. – [6-те вид., переробл. і доповн.]. – К. : Знання, 2008. – 310 с.
25. Юринєць В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібн. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : ЛНУ, 2011. – 179 с.
26. Boumans, M., Davis, J. Economic Methodology. Understanding Economics as a Science. – L. : Palgrave Macmillan, 2017. – 248 p.
27. Ekelund, R. B., Hebert, R. F. A History of Economic Theory and Method. – [6 edition]. – N.Y. : Waveland Press. – 2013. – 733 p.

Додаткові інформаційні ресурси

1. ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання” (з поправками, внесеними в національний нормативний документ, ПС № 12–2016.
2. Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.99 р. № 309. – URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/309-99-п>
3. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567. – URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-п>
4. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
5. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 13.12.91 р. № 1977-XII.– URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>
6. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: Наказ МОН молоді і спорт України від 17.10.2012 № 1112/– URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1851-12.22>
7. Чайковський Ю. Наукометричні бази та їх кількісні показники (Частина І. Порівняльна характеристика наукометричних баз) // Вісник НАН України. – 2013. – № 8. – С. 95–97.

8. Чайковський Ю. Б. Наукометричні бази та їх кількісні показники (Частина II. Фактори, що впливають на кількісні показники наукометричних баз) // Вісник Національної академії наук України. – 2013. – № 9. – С.84–92 .

Інтернет-ресурси:

1. МОН затвердило нові вимоги до оформлення дисертації. – URL:<https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-novini-2017-03-09-mon-zatverdilo-novi-vimogi-dooformlennya-disertacziyi>

2. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації. Наказ МОН України N 40 від 12.01.2017 р. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>

3. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Наказ МОН України N 1220 від 23.09.2019 р. – URL:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE34057.html

4. Association for Heterodox Economics. – URL:http://www.hetecon.net/division.php?page=about&side=what_is_the_ahe

5. European Association for Evolutionary Political Economy (EAEPE). – URL: <https://eaepe.org/>

6. International Confederation of Associations for Pluralism in Economics (ICAPE). – URL:<https://icape.org/>

8. Society of Heterodox Economists (SHE). – URL:<https://www.business.unsw.edu.au/research-site/societyofheterodoxeconomists-site>

9. Economics and Philosophy. – URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/economicsand-philosophy>

10. Journal of Economic Methodology. – URL: https://www.tandfonline.com/loi/riec20__

Інформаційні джерела

1. Наукова бібліотека Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua>

2. Система електронного забезпечення навчання ТНПУ. URL: <https://elr.tnpu.edu.ua/>

3. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Національна парламентська бібліотека України. <http://www.lib.rada.gov.ua> –

5. Інститут журналістики Київського національного університету ім. Т. Шевченка. <http://www.jorn.univ.gov.kiev.ua>

6. Електронна бібліотека України – <http://www.lib.com.ua> –.

7. Українська бібліотека <http://www.lib.org.ua> –.

8. Бібліотечний світ України <http://www.ukrlibworld.kiev.ua> –

9. Postplanner. URL: <https://www.postplanner.com/blog/types-of-social-media-content>

10. «Телекритика» URL: <http://ua.telekritika.ua/>

11. «Медіакритика» URL: <http://www.mediakrytyka.info/>

12. «Детектор медіа» URL: <http://detector.media/>

13. Популярні проекти: Юлія Крапівіна URL: <https://detector.media/authors/941/Критика> URL:

<https://detector.media/category/kritika/> проект MediaSapiens URL:

<http://osvita.mediasapiens.ua/>

проект Stopfake URL: <http://www.stopfake.org/>

Проекти розвитку критичного мислення та популяризації науки в Україні: Клятий раціоналіст URL: <https://www.youtube.com/channel/UCioz7pLeEpBNrFfwHb2m-rA>

Подкаст "Наука як по маслу" URL: <https://hromadske.radio/podcasts/nauk...>

Ольфакторний дайджест URL: <https://www.nature.com/articles/s4159...> <http://www.sci-news.com/biology/human...> <https://journals.plos.org/plo>
[one/art...](https://journals.plos.org/plo)

Мікропластик URL: <https://linkinghub.elsevier.com/retri...>

Політика оцінювання

- *Політика щодо дедлайнів та перескладання.* Роботи, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модуля відбувається за наявності поважних причин.
- *Політика щодо академічної доброчесності.* Письмові роботи викладач перевіряє на наявність плагіату і допускає до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час модульних робіт та екзаменів заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн- тестування (наприклад, у програмі MOODLE).
- *Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проєкту) навчання може відбуватися в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Тема 1	10
Тема 2	10
Тема 3	10
Тема 4	10
Тема 5	10
Тема 6	10
Тема 7	10
ІНДЗ (презентація наукового проєкту)	20
Підсумковий контроль (теми 1-7) – завдання (тести)	10

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно (зараховано)
B	85-89	Добре (зараховано)
C	75-84	Добре (зараховано)
D	65-74	Задовільно (зараховано)
E	60-64	Задовільно (зараховано)
FX	35-59	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

До силябусу додано такі матеріали:

1) навчально-методичний комплекс (лекційний матеріал, завдання для практичних занять, сформульована тематика ІНДЗ, завдання для модульного контролю);
електронний навчально-методичний комплекс у системі MOODLE